

ADVIES WERKPLAN REE PROVINCIE FRYSLÂN
GEBIED 4

Jasja Dekker, 14-4-2020, Arnhem

In opdracht van de Faunabeheereenheid Fryslân heb ik de ‘werkplannen Ree’ van een ecologisch advies voorzien. Deze werkplannen zijn door gebiedscoördinatoren in samenspraak met de WBE’s opgesteld in het kader van de provinciale Opdracht, d.d. 17 december 2019 (kenmerk 01717451) ten aanzien van het beheer van reeën.

Bij het opstellen van de adviezen heb ik vooraf met de opdrachtgever afgesproken specifiek op de volgende zaken te letten:

- is er duidelijk sprake van een hotspot?
- wordt er ingezet op effectieve (volgens robuuste veldervaring of veldonderzoek) preventieve maatregelen?
- is het niet inzetten preventieve maatregelen maar kiezen voor afschot expliciet en duidelijk ecologisch onderbouwd?¹
- volgt de keuze voor afschotlocaties (afstand tot hotspot, habitat) uit de ecologie van de soort + lokale omstandigheden?
- is de ecologische kennis/uitgangspunten waarin de werkplannen vanuit wordt gegaan ook expliciet gemaakt?
- is de invulling gegeven aan het verzamelen van de informatie die nodig is voor het lerend beheren, op de daarvoor nodig ruimte- en tijdschaal (nauwkeurigheid)?

Het gaat hier om werkplan 4, dat de WBE’s De Marne, De Middelsee en De Âlde Slachte beslaat. Eerst bespreek ik de bovenstaande vragen, tot slot geef ik een aantal punten die niet onder die vragen vallen, dan wel van meer algemene aard zijn.

Is er duidelijk sprake van een hotspot?

Ja, er wordt aangegeven dat er hotspots zijn, maar de gegevens worden niet afgebeeld op kaart. Ik kan dit dus niet beoordelen.

Advies: (zie ook ‘Overige/Algemeen’): neem de aantallen en locaties al op in paragraaf II.2 Hotspots. Neem ook een kaart op.

Wordt er ingezet op effectieve (volgens robuuste veldervaring of veldonderzoek) preventieve maatregelen?

Nee, omdat het reebeheer in deze gebieden nog in opbouw is, zijn de WBE’s niet betrokken bij het implementeren van preventieve maatregelen, behalve inzet van wildspiegels bij WBE De Marne.

Is het niet inzetten preventieve maatregelen maar kiezen voor afschot expliciet en duidelijk ecologisch onderbouwd?

¹ Deze vraag wordt natuurlijk alleen behandeld als er wordt gekozen voor het middel afschot.

Hier is sprake van een tegenspraak in het werkplan: er worden nog nauwelijks preventieve maatregelen genomen, maar er wordt ook gesteld (onder III3) dat de preventieve maatregelen onvoldoende zijn en ondersteunend afschot nodig is om aanrijdingen tegen te gaan. Dit is in tegenspraak. Zwaar inzetten op afschot lijkt prematuur.

Advies: geef een uitgebreide onbouwing bij de wens afschot te plegen voordat preventieve maatregelen zijn. Het gaat dan niet meer om ondersteunend afschot, maar afschot als primair middel.

Volgt de keuze voor afschotlocaties (afstand tot hotspot, habitat) uit de ecologie van de soort + lokale omstandigheden?

Niet van toepassing: er worden geen expliciete afschotlocaties genoemd.

Is de ecologische kennis/uitgangspunten waar in het werkplan van uit wordt gegaan ook expliciet gemaakt?

Ja, maar de keuze voor deze percentages extra afschot n.a.v. percentage slachtoffers wordt niet onderbouwd. Zie 'Overige/algemeen'.

Wordt er gewerkt volgens de zonerings van 4 zones?

De FBE adviseert in het concept Faunabeheerplan Ree 2020-2024 het werkgebied te verdelen in vier zones:

1. locaties waar geen afschot gaat plaatsvinden vanwege het ontbreken van een directe relatie met de verkeersveiligheid;
2. locaties waar in het kader van de verkeersveiligheid een (al dan niet tijdelijke) nulstand wordt nagestreefd;
3. locaties waar in het kader van de verkeersveiligheid intensief afschot zal plaatsvinden;
4. locaties waar in het kader van de verkeersveiligheid het middel populatiebeheer op basis van dichtheid zo zorgvuldig mogelijk zal worden ingezet, om verspreiding naar hotspots of het ontstaan van nieuwe hotspots te voorkomen.

Er wordt zowel ingezet op afschot bij hotspots als in het omliggende gebied. Hieruit volgt dat in de overige locaties geen afschot lokaal wordt toegepast (zone 1) maar dit wordt niet expliciet gemaakt.

Advies: maak duidelijk waar het extra afschot is voorzien, aangezien de genoemde hotspots niet worden onderscheiden in dit werkplan

Is de invulling gegeven aan het verzamelen van de informatie die nodig is voor het lerend beheren, op de daarvoor nodig ruimte- en tijdschaal (nauwkeurigheid)?

Nee, er wordt wel gemeld dat het 'lerend beheren' zal worden toegepast, maar er wordt niet uitgewerkt welke gegevens door welke partijen worden verzameld en opgeslagen.

Advies: geef kort aan welke partij(en) verantwoordelijk zijn voor het vastleggen van afschot, tellingen en slachtoffers, en met welke precisie dit dient te gebeuren.

Overige/algemeen

Citaat: “De WBE’s in Werkgebied 4 hebben voor het beheerjaar 2020 in totaal 95 stuks afschot aangevraagd. (DE Marne; 12, De Middelsee; 4 en De Âlde Slachte; 0.)”

Hier is een redactionele fout gemaakt. Later in het werkplan gaat het over afschot van 46 dieren in 2020, en 8 resp 20 toegekende dieren. Consistent maken of uitleggen waarom deze aantallen verschillen.

Trends en ontwikkeling waar aanrijden met ree plaatsvinden worden in dit werkplan zeer kort besproken. Alleen de aanrijdingen van de laatste drie jaar worden gegeven. Locaties worden niet afgebeeld. Dat maakt het lastig om de beslissing om in te grijpen in de stand te doorgronden.

Advies: bespreek de aantallen en ontwikkeling van de slachtoffers in het werkplan, inclusief kaart, in de paragraaf II. 2 Hotspots. Geef aan hoe de lokale verschillen in aantallen/ontwikkelen doorwerken in de verdeling van het afschot over de WBE’s.

Er wordt gekozen voor het terugbrengen van de populatieomvang, met als uitgangspunt dat de dichtheid de dominante bepalende factor is voor het aantal aanrijden. Door op basis van het percentage aanrijdingen een bijtelling aan afschot toe te voegen kan rekening gehouden met een onverhoopte toename in het aantal aanrijdingen.

Hoe tot de relatie aanrijdingspercentages ~ extra afschot is gekomen wordt niet nader toegelicht. Het is niet duidelijk percentage waarvan dit aanrijdingspercentage is? Gaat het hier om de telling op WBE niveau, of op jachtveld? Op de lokale stand rond de weg in kwestie? Of om het werkgebied in zijn geheel?

Advies: bespreek waar het (extra) afschot is voorzien, aangezien de genoemde hotspots niet worden onderscheiden in dit werkplan. Geef onderbouwing van de percentages extra afschot en/of geef aan dat dit een raming is die volgend het principe van ‘lerend beheren’ in de komende jaren wordt verfijnd.